

PEDAGOGISCH BELEID

DEEL 2 - WERKPLAN

LOCATIE Rembrandt

To Be Kind

Christelijke (Integrale) kindercentra
Kinderdagverblijven
Buitenschoolse opvang
Peuterspeelzalen
Peuteropvang

Voorwoord

Middels dit gedeelte van het Pedagogisch Beleidsplan, deel 2, willen we u informeren over de werkwijze van To Be Kind. To Be Kind is een christelijke opvang voor (integrale) kindercentra, kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, peuterspeelzalen en peuteropvang. Dit gedeelte is locatie specifiek en bevat informatie over de betreffende locatie.

Anouk Hoogendoorn, teamleidster Rembrandt

November 2021

To Be Kind

Adres Hoofdlocatie:
's Gravenweg 81
2911 CE Nieuwerkerk aan den IJssel
Tel: 0180-320971

Adres Rembrandt:
Slotermeerlaan 160
1063 JW Amsterdam
Tel: 06 82918218

E-mail: amsterdam@tobekind.nl
Websites: www.tobekind.nl

Inhoudsopgave	Blz.
Voorwoord	2
1. Inleiding	5
2. Overzicht locatie	5
2.1. Buitenschoolse opvang	5
2.2. Voorschool Peuters	5
2.3. Oudercommissie	5
2.4. Overgang van de ene naar de andere groep	6
2.5. Mentorschap	6
2.5.1. Indeling Mentorgroepen	6
2.5.2. Nieuwe kinderen	7
2.5.3. Taken van de mentor	7
2.6. Pedagogische coaching en beleidsmedewerker	7
3. Informatie Peutergroep	8
3.1. Onze visie en pedagogische doelen	8
3.2. De vier opvoedingsdoelen uit de wet kinderopvang binnen To Be Kind	9
3.3. Het aanbod	11
3.3.1. VVE begeleiding	11
3.3.2. Spelen, sociale ontwikkeling en spelbegeleiding	12
3.3.3. Taal en taalbegeleiding	13
3.3.4. Motoriek en begeleiding	14
3.3.5. Rekenprikkel	15
3.4. Organisatie	15
3.4.1. Groepsindeling en personeel	15
3.4.2. Intake	15
3.5. Zorgstructuur	15
3.5.1. Het volgen van de ontwikkeling	15
3.5.2. Kind besprekingen	16
3.5.3. Zorg overleg	16
3.5.4. Doorgaande lijnen	16
3.6. Ouderbetrokkenheid	16
3.7. Kindgegevens	17
3.7.1. Map kindgegevens	17
3.7.2. Overdracht schrift	17
3.8. Gewenningsprocedure	17
3.9. Overgang van de ene naar de ander groep	19
3.10. Dagindeling	19
3.11. Halen en brengen op de peutergroep	20
3.12. Buiten spelen	20
3.13. BKR	20
3.14. Bij welke spelactiviteiten kinderen hun stamgroep verlaten en hoe dat is georganiseerd	21
3.15. Vierogen principe	21

3.16. Huisregels peutergroep	21
4. Informatie Buitenschoolse Opvang	23
4.1. Kindgegevens	23
4.1.1. Map kindgegevens	23
4.1.2. Observatieformulieren	23
4.1.3. Overdrachtschrift	23
4.2. Opvangtijden	24
4.3. Overgang van de ene naar de andere groep	24
4.4. Gewenningsprocedure	24
4.5. Dagindeling	24
4.6. Eten en drinken	25
4.7. Maximaal drie uur per dag afwijken van BKR	25
4.8. Bij welke (spel)activiteiten kinderen hun basisgroep verlaten en hoe dat is georganiseerd	26
4.9 Huisregels BSO	26
4.10 Vervoersregeling BSO	28
4.11 Activiteiten	28
4.12 Buitenspelen	29
4.13 Uitstapjes 4-13-jarigen	29
Bijlage 1 Dagschema BSO-middag en vakantiedag	30
Bijlage 2 Toestemmingsformulier alleen buiten spelen	33
Bijlage 3 Toestemmingsformulier verlaten stam/basisgroep	34
Bijlage 4 Voorbeeld van een thema uitwerking op de peutergroep	35

1. Inleiding

Voor u ligt het locatie specifieke deel van het Pedagogische Beleidsplan van To Be Kind locatie Rembrandt. Dit deel is een aanvulling op het algemene deel van het Pedagogisch Beleidsplan. In eerste instantie is het bedoeld om ouder(s)/verzorger(s) kennis te laten maken met de werkwijze van To Be Kind locatie Rembrandt. Daarnaast wordt dit plan gebruikt om personeelsleden, stagiaires en andere belangstellenden te informeren over de gang van zaken binnen To Be Kind.

In dit beleid omschrijven wij het kind als "hij". Hiermee wordt zowel hij als zij bedoeld, jongen en meisje.

2. Overzicht Locatie

2.1 Buitenschoolse opvang

Op onze locatie BSO Rembrandt is er vooralsnog 1 BSO groep waar 20 kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar opgevangen mogen worden. Er staan 2 pedagogisch medewerkers op de groep. Eindverantwoordelijke is de mentor van het kind. Wij zijn 5 middagen in de week open van 14.15-18.00 uur.

2.2 Voorschool peuters/ VVE

Op deze groep, de kleine Rembrandt, mogen maximaal 16 kinderen opgevangen worden. De leeftijd is van 2-4 jaar. Wij zijn 4 ochtenden in de week open van 8.30 uur tot 12.30 uur, op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Er zijn twee pedagogisch medewerkers aanwezig. Ook de school is altijd aanwezig. Zo voldoen we aan het vierogenbeleid.

2.3 Oudercommissie

Wij vinden de mening en inbreng van de ouder(s)/verzorger(s) van groot belang, het gaat tenslotte om uw kind. Locatie Rembrandt heeft momenteel nog geen OC. Wij hebben brieven gestuurd naar ouders om hen op de hoogte te stellen van de oudercommissie en de vraag of zij zich willen aanmelden. Wij streven ernaar om deze binnen aanzienlijke tijd te realiseren voor zowel de peutergroep als de BSO-groep. Tot die tijd hanteren wij de AOR (alternatieve ouderraad regeling).

De oudercommissie heeft vooral als taak het bewaken van de dagelijkse gang van zaken, beleid en kwaliteit.

Over de volgende onderwerpen kunnen de ouders (zowel gevraagd als ongevraagd) advies geven:

- De uitvoering van het kwaliteitsbeleid, in het bijzonder het pedagogisch beleid (m.b.t. de kwaliteit van het personeel, de groepsbezetting en het pedagogisch beleid)

- Het algemeen beleid op het gebied van voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid
- De openingstijden
- Het beleid rondom de voorschoolse educatie
- Vaststelling en wijziging van de klachtenregeling
- Wijzigingen van de prijs van de kinderopvang

Deze onderwerpen zijn vastgelegd in artikel 1.60 van de Wet Kinderopvang. Oudercommissies kunnen ook ongevraagd advies uitbrengen over deze onderwerpen.

2.4 Overgang van de ene naar de andere groep

Een maand voor de overgang wordt er met ouder(s)/verzorger(s) en de pedagogisch medewerkers van beide groepen besproken wanneer het kind gaat wennen op de nieuwe groep. Voor het wennen worden minimaal 2 dagdelen afgesproken, wanneer we merken dat het kind meer tijd nodig heeft kan er in overleg een uitbreiding afgesproken worden naar 3 tot 4 dagdelen. Ook wordt vindt er een overdracht plaats van de oude mentor naar de nieuwe mentor. Wanneer het kind de overstap maakt naar de nieuwe groep zal de nieuwe mentor zich meteen over het kind ontfermen zodat het kind zich veilig voelt. Dit wordt gedaan door extra tijd aan het kind te besteden door bijvoorbeeld uitleg te geven over wat het kind kan verwachten.

Om de overgang van de ene naar de andere groep te versoepelen zijn de kinderen uit de verschillende BSO-groepen wekelijks met elkaar in contact tijdens buitenspelen en verschillende activiteiten. Zo zijn de meeste kinderen al vertrouwd met de andere groep.

2.5 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de basisgroep van het kind. De mentor bespreekt, indien wenselijk, de ontwikkeling van het kind met de ouders. Daarnaast is de mentor voor de ouders aanspreekpunt bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Bij contact met andere professionals is de mentor degene die hier, in overleg met de ouders, contact mee heeft. Ten slotte is de mentor op de BSO en peutergroep het aanspreekpunt voor het kind zelf.

2.5.1 Indeling mentorgroepen

Er hangt een lijst op in de groep met de verdelingen wie bij welke mentor hoort. Dit is naar rato verdeelt. Iedere medewerker heeft deze taak afgestemd op het aantal uur die zij werken in de week. Elke pedagogisch medewerker heeft een planningsformulier waarop zij zelf goed kunt bijhouden wie er geobserveerd is en wanneer. Zo heeft de pedagogisch medewerker een duidelijk overzicht.

Alleen vaste pedagogisch medewerkers hebben deze taak. Invalkrachten hebben deze taak niet, omdat hun aanwezigheid te onvoorspelbaar is. Hierdoor kunnen zij geen duidelijk zicht krijgen op de ontwikkeling van het kind en kan er ook geen vastigheid ontstaan voor de ouders om met de invaller in contact te komen.

2.5.2 Nieuwe kinderen

Nieuwe kinderen worden bij plaatsing toegewezen aan een vaste pedagogisch medewerker. Deze medewerker maakt met de ouders van het kind een afspraak voor een intakegesprek. Tijdens het intakegesprek stelt zij zich voor aan de ouder als de mentor van het kind en geeft uitleg over de rol van een mentor. Zo is het vanaf het begin duidelijk wie de mentor is van het kind. Aan BSO-kinderen kan dit ook worden uitgelegd en stelt de mentor zich ook voor aan het BSO-kind. Het kan voorkomen dat een mentor door omstandigheden het intakegesprek niet kan voeren met de ouders van een nieuw mentorkind. Degene die de mentor vervangt, zorgt ervoor dat de gekregen informatie tijdens het intakegesprek nauwkeurig worden genoteerd en gecommuniceerd met de mentor.

2.5.3 Taken van de mentor

De mentor draagt er zorg voor dat er bij bijzonderheden en afspraken die doorgegeven of gemaakt worden met ouders tijdens het intakegesprek of tijdens een overdracht, dit gecommuniceerd wordt naar de rest van het team. Mocht een andere pedagogisch medewerker dan de mentor tijdens een overdracht bijzonderheden over het kind overgedragen krijgen, is het belangrijk dat deze medewerker dit communiceert met de mentor van het kind.

De mentor is verantwoordelijk voor het volgen van de ontwikkeling van het kind. Bij BSO-kinderen wordt er gebruik gemaakt van de welbevindenvragenlijst. Voor de peuters wordt de KIJK ingevuld. Het kan ook voorkomen dat er om verschillende redenen gekozen wordt dat een andere medewerker het kind observeert. In dat geval is het erg belangrijk dat de mentor de observatie goed tot zich neemt.

Wanneer er bijzonderheden worden ontdekt in de ontwikkeling van het kind, dit kunnen positieve ontwikkelingen zijn en soms ook zorgen, neemt de mentor contact op met de ouder voor een 10 minutengesprek. Elke ouder wordt minimaal één keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek. Verdere verantwoordelijkheden en uitleg staan in het protocol mentorschap. Deze kunt u opvragen bij de teamleidster.

2.6 Pedagogische Coaching en beleidsmedewerker

To Be Kind vindt het belangrijk dat de medewerkers goed kunnen inspelen op de behoefte van het kind en dat zij de kinderen een plek bieden waar zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. De kwaliteit van de kinderopvang wordt voor een belangrijk deel bepaald door de pedagogisch medewerkers. Daarom besteden wij aandacht aan de ontwikkeling van onze medewerkers op pedagogisch vlak. Dit gebeurt o.a. door de inzet van de Pedagogisch Beleidsmedewerker en de Pedagogisch Coach. Voor meer informatie verwijzen wij u naar deel 1 van ons Pedagogisch Beleidsplan.

3. Informatie peutergroep (voorschoolse opvang/VVE)

Steeds meer kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en kleutergroepen werken met Voor- en voegschoolse educatie (VVE-)programma's. De VVE-programma's zijn gericht op het voorkomen en inlopen van achterstanden in de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen van twee tot zes jaar oud. Vaak zijn het anderstalige kinderen en kinderen uit lagere sociaal-economische milieus met een achterstand in taalvaardigheid. Deze achterstand is op de basisschool bijna niet in te halen. De Nederlandse overheid zet het VVE-beleid in om de kansen op een goede schoolloopbaan te vergroten. VVE programma's die veel aandacht hebben voor taalstimulering hebben een positief effect op de taalontwikkeling en cognitieve ontwikkeling van kinderen in achterstandssituaties. De VVE-programma's beginnen in de peuterspeelzalen (voorschoolse periode) en lopen door in de eerste twee groepen van de basisschool (voegschoolse periode). Zo'n programma bestaat niet uit losse lessen; het is juist zo dat alles wat in de groep gebeurt, een belangrijke rol speelt.

3.1 Onze visie en pedagogische doelen

'Al ware het dat ik alles had wat ik kon bezitten, maar ik had de liefde niet'...

Dit Bijbelse citaat is de grondslag van het werk van To Be Kind. Ons motto is: wij hebben allemaal liefde nodig! Iedereen heeft een 'liefdestank' die gevuld moet worden. Pas als deze gevuld is kun je liefde aan anderen uitdelen.

To Be Kind is een organisatie die de normen en waarden vanuit bijbels principe probeert mee te geven en zich zo wil onderscheiden van de openbare kindercentra. Dit zijn principes zoals:

- God heeft iedereen bijzonder gemaakt, ieder persoon is uniek;
- Menselijke relaties zijn onmisbaar, iedereen heeft liefde en aandacht nodig;
- Om een goede omgang met elkaar te waarborgen heeft God bepaalde waarden en normen ingesteld, die bepalen hoe wij met elkaar dienen om te gaan.
- Iedereen is uniek, iedereen is welkom en je mag zijn wie je bent.

To Be Kind wil kinderen een veilige en vertrouwde groepsomgeving bieden waar binnen veel ruimte bestaat om op ontdekking te gaan. Hierbij is het kind steeds het uitgangspunt; wat wil het, wat kan het aan? Wij vinden het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen zichzelf te zijn, zich te kunnen uitleven, ontspannen en ontwikkelen. De ontwikkeling bestaat uit:

- De lichamelijke ontwikkeling (motoriek);
- De cognitieve ontwikkeling;
- De sociaal emotionele ontwikkeling.

Kinderen ontwikkelen zich in hun omgang met anderen en door middel van spel. Het is daarom belangrijk dat kinderen voldoende aandacht krijgen van de pedagogisch medewerkers en dat er genoeg ruimte en materiaal is om tot spel te komen. Kinderen moeten de mogelijkheid hebben om 'fouten' te kunnen maken en daar weer van te leren. Kinderen hebben in zichzelf weinig begrenzings. Zij overzien vaak de gevolgen van hun eigen gedrag niet, dat iets gevaarlijk of onprettig is. Kinderen hebben daarom begrenzing van buitenaf nodig. Door

een kind richtlijnen te geven voor zijn gedrag wordt het kind geholpen om verantwoord om te gaan met zijn omgeving en met anderen om zich heen.

In onze visie sluit ons Pedagogisch Beleid goed aan op die van de school, Veerkracht. Dit voorkomt discontinuïteit bij de overgang rond de 4-jarige leeftijd naar het basisonderwijs.

3.2. De vier opvoedingsdoelen uit de Wet Kinderopvang binnen To Be Kind

Liefde is de basis waaruit we werken. De zekerheid dat God ons lief heeft, zorgt voor een stabiel fundament, zoals wij worden liefgehad door onze Vader, zo willen we graag uw kinderen liefhebben.

De vier opvoedingsdoelen van pedagoog Marianne Riksen-Walraven bieden het kader waarbinnen wij ons bewegen binnen To Be Kind. Het biedt veiligheid, bescherming, groei- en ontwikkelingsmogelijkheden. De 4 pedagogisch doelen zijn als volgt:

1. Het bieden van emotionele veiligheid.
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie.
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de persoonlijke competentie.
4. Kinderen de kans geven om zich de aangeboden normen en waarden eigen te maken.
5. Lichamelijke ontwikkeling.

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Het is belangrijk dat alle kinderen zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich veilig voelt, staat het open om te spelen en te leren. We streven ernaar dat alle kinderen zich emotioneel veilig voelen, zodat ze zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen, in een ruimte met mensen die vertrouwen bieden, waardoor kinderen zelfvertrouwen krijgen.

Wij doen dit o.a. door:

- Vaste medewerkers (op vaste dagen), vaste leeftijdsgenootjes, vertrouwde gewoontes (denk aan bijvoorbeeld het samen afscheid nemen en de vaste dagritmes)
- Een veilige speelomgeving met themahoeken waarin het kind zich optimaal kan ontwikkelen.
- Het sensitief en responsief reageren van de pedagogisch medewerkers op de kinderen waarbij taal en lichaamstaal overeenkomen.
- Kinderen mogen meedoen maar hoeven niet. Ze worden wel gestimuleerd om mee te doen. Als kinderen zich niet veilig voelen, worden de kinderen niet gedwongen, maar wordt er gekeken naar een manier om het kind zich wel veilig te laten voelen.
- Wij informeren naar het welbevinden van het kind bij de ouders na een opvangdag. To Be Kind wil een zo goed mogelijk contact onderhouden met ouders en/of verzorgers. Er wordt systematisch overleg of overdracht gepleegd en de ouders en/of verzorgers worden betrokken bij de activiteiten van To Be Kind.

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties

Door het leren van sociale competenties geven we aan kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot volwassenen die goed kunnen functioneren in de samenleving. Kinderen leren om goed te kunnen communiceren, samenwerken, anderen te helpen, conflicten te voorkomen en conflicten op te lossen.

Dit doen we o.a. door:

- Als pedagogisch medewerker goed te observeren zodat ze kunnen analyseren of hun spel overeenkomt met hun leeftijd. Met het aannemen van een observerende houding kan de veiligheid van het kind worden bewaakt.
- Kinderen erop te wijzen wat voor effect hun gedrag heeft op hun omgeving, zowel positief als negatief.
- Het stimuleren van de communicatie onderling, bijvoorbeeld door gezamenlijke activiteiten uit te voeren.
- Het stimuleren van het elkaar helpen
- Om goed mee te kunnen doen in een groep is het belangrijk dat kinderen hun gedrag kunnen afstemmen op een ander en daartoe moeten ze zich kunnen inleven in een ander. Op peuterleeftijd is dit nog in volle ontwikkeling en wij kunnen hen hierin begeleiden.
- Wij ondersteunen het kind in het opbouwen van vertrouwde relaties met de andere kinderen. Bij een nieuw kind in de groep bereiden wij met de andere kinderen de eerste kennismaking voor. Kennismaken is een wederzijds proces. Niet alleen een nieuwkomer moet wennen aan de groep, de groep moet ook de nieuwkomer leren kennen.

Jonge kinderen verschillen sterk in de manier waarop ze reageren op de andere kinderen. We praten over activiteiten en gebeurtenissen in de groep. We stimuleren ze door onderlinge probleempjes eerst zelf op te lossen door het te benoemen en door grenzen aan te geven.

3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Met het begrip persoonlijke competentie wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden, ofwel het zinvol bezig zijn. De mogelijkheid hebben om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische en cognitieve ontwikkeling.

Dit doen we o.a. door:

- Aan te sluiten bij de belevingswereld van kinderen. Door observatie wordt gezien wat een kind nodig heeft om zijn persoonlijke competenties verder te ontwikkelen.
- Door het uiten en benoemen van emoties.

- Kinderen aan te moedigen zodat het kind gestimuleerd wordt om zijn ervaringen uit te breiden en nieuwe dingen te blijven proberen.
- Het beschikbare speelgoed in de ruimte wordt regelmatig verwisseld.
- Sensitief en responsief reageren op kinderen

4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

We bieden de kinderen de gelegenheid om zich de normen en waarden en de cultuur van onze samenleving eigen te maken. Hierbij leren we de kinderen wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen brengen we hen dit bij. Dit basisdoel is de kern van de opvoeding.

Als toevoeging daarbij is To Be Kind een Christelijk kindercentrum die de normen en waarden vanuit Bijbels principe probeert mee te geven en zich zo wil onderscheiden van de openbare kindercentra. Dit zijn principes zoals: God heeft iedereen bijzonder gemaakt, ieder persoon is uniek; menselijke relaties zijn onmisbaar en iedereen heeft liefde en aandacht nodig.

Dit doen we o.a. door:

- Het letten op taalgebruik; in het omgaan met elkaar worden geen woorden gebruikt die Godslasterend of oneerbaar zijn of de ander in verlegenheid brengen (o.a. vloeken en schelden)
- Het hanteren van de (soms ongeschreven) gedragsregels; samen delen, je mag een ander geen pijn doen, het netjes vragen van bepaalde dingen, bedanken als ze iets krijgen, luisteren naar de pedagogisch medewerker e.d.
- Als pedagogisch medewerker zelf het goede voorbeeld te geven.

3.3. Het aanbod

De pedagogisch medewerkers van To Be Kind geven kinderen alle kans om te spelen. Ze lokken spel uit door materialen, speelgoed en inrichting van de binnen en buitenruimtes. Er is gelegenheid voor bewegingsspel, fantasiespel, speel- leerspelletjes, exploratief spel en constructiespel.

Gedurende de dag is er sprake van vrij spel. Kinderen mogen en kunnen deelnemen aan activiteiten die de pedagogisch medewerkers aanbieden, zoals knutselen, beweegspellen, voorlezen of zingen.

Thema's vormen de leidraad voor de verschillende activiteiten.

3.3.1 VVE- Begeleiding

Uit onderzoek blijkt dat er kinderen zijn die een ontwikkelingsachterstand hebben op het moment dat zij een peutergroep bezoeken. In veel gevallen blijken de kinderen deze achterstand nauwelijks in te kunnen lopen. Dit kan tot gevolg hebben dat ze later minder kansen hebben bij het kiezen van een vervolgopleiding en een baan. Door extra begeleiding biedt To Be Kind de VVE kinderen een basis waaruit een goede start voor verdere ontwikkeling wordt geven. Dit wordt geboden door Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Binnen To Be Kind nemen alle kinderen deel aan de activiteiten rondom het thema dat op dat moment behandeld wordt en waarbij het leren van de Nederlandse taal heel belangrijk is.

Wij werken met de methode Uk & Puk. Uk & Puk is gericht op kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Spelen staat centraal in Uk & Puk. De pop Puk is het speelkameraadje van de kinderen. Bij Uk & Puk zijn tien thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen. Bij elk thema zijn activiteiten uitgewerkt. De activiteiten worden gemakkelijk ingepast in de dagelijkse gang van zaken. In de activiteiten is er aandacht voor de 4 ontwikkelingsdomeinen; taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuigelijke ontwikkeling en rekenprikkels. Het gaat er niet om dat er lesjes worden gegeven en lesjes worden geleerd. Het leert het kind nieuwe vaardigheden door actief bezig te zijn en lekker te spelen.

De VVE kinderen worden, buiten de dagelijkse activiteiten en taalbegeleiding, iedere week op minimaal vier dagdelen extra begeleid. Hierbij bereiden we de kinderen voor op groepsactiviteiten:

- Woorden uitleggen behorend bij het thema en/of prentenboek.
- Prentenboeken extra uitleggen, waarbij goed aangesloten wordt bij de betekenis-verlening van de kinderen.
- Spelbegeleiding in de themahoek, die voor het thema is ingericht.

Door middel van verscheidene registraties wordt de ontwikkeling van de kinderen nauwkeurig in de gaten gehouden.

- Per week worden de activiteiten op een VVE lijst ingevuld.
- Per periode wordt een werkplan/handlingsplan voor het individuele VVE kind (planning speciale aandacht) opgesteld.
- 1x in de 2 maanden volgt een evaluatie met het VVE team (ook vanuit school)
- Halfjaarlijkse registratie in ons volgsysteem KIIK

Puk

Met Puk ontwikkelen kinderen bij To Be Kind zich op een speelse manier. Puk, de pop behorend bij het VVE-programma, is het speelkameraadje van de kinderen. Puk maakt altijd wel iets mee wat de kinderen herkennen. Hij heeft bijvoorbeeld nieuwe schoenen of hij is verkouden. Puk biedt troost en is een vriendje bij wie kinderen zich veilig voelen. Kinderen kunnen zich identificeren met Puk. Aan hem durven ze hun fantasieën, ideeën, gedachten en gevoelens te vertellen. Terwijl ze dat bij een volwassene wellicht nog wat eng vinden. Via Puk kunnen de pedagogisch medewerkers de kinderen betrekken bij een activiteit en kunnen ze op een veilige en speelse manier interactie met de kinderen uitlokken. Zowel verbaal als non-verbaal. Puk heeft in de meeste activiteiten een rol.

3.3.2 Spelen, sociale ontwikkeling en spelbegeleiding

Spelen en de sociale ontwikkeling horen bij elkaar. Bij vrij spelen leren kinderen rekening te houden met elkaar en voor zichzelf op te komen. Ontspannen bezig zijn in een veilige omgeving is heel belangrijk. Door te spelen, oefenen kinderen alle sociale, emotionele, cognitieve, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben. Spelen is de natuurlijke manier van jonge kinderen om te leren en hun omgeving te verkennen. Spelen geeft plezier. Jonge kinderen houden ook van speelse omgang met volwassenen. Samen grapjes maken en liefst vertrouwde grapjes, waarvan het kind het verloop kent.

De pedagogisch medewerkers van To Be Kind geven kinderen alle kans om te spelen. Ze lokken spel uit door materialen, speelgoed en inrichting van de binnen en buitenruimtes. Er is gelegenheid voor bewegingsspel, fantasiespel, speel- leerspelletjes, exploratief spel en constructiespel.

Vrij spel is opgenomen in de dagindeling, waarbij het belangrijk is dat kinderen een vrije keuze hebben in hun persoonlijke dagindeling.

Bij de thema's worden spelhoeken en spelsituaties gecreëerd, waarbij kinderen spelenderwijs leren hoe de echte wereld eruit ziet. Indien mogelijk gaan we ook die "echte" wereld in, in het kader van een thema (bijv. grote en kleine voetstappen meten bij het thema "Reuzen en kabouters")

Kinderen worden begeleid in hoe er gespeeld kan worden. Het ontwikkelingsniveau van het spelen wordt geobserveerd en daar wordt het aanbod op aangepast.

VVE kinderen worden extra begeleid en uitgenodigd om mee te spelen. Spelen is een leidende activiteit waarin gewerkt wordt aan de brede ontwikkeling. De onderwerpen van de thema's zijn de leidraad voor de spelsituaties.

3.3.3 Taal en taalbegeleiding

Als kinderen hun taal en denken op jonge leeftijd goed ontwikkelen, is dit een goede basis om later optimaal van het onderwijs te profiteren. Op de dagopvang is het belangrijk om het taalaanbod goed af te stemmen op het taalniveau van de kinderen. Het taalaanbod moet prikkelend zijn, zodat de peuters uitgedaagd worden hun taal verder te ontwikkelen.

Voor pedagogisch medewerkers is het belangrijk om:

- In een rustig tempo te spreken en duidelijk te articuleren.
- Iets nog een keer te zeggen met andere woorden.
- Korte zinnen te gebruiken.
- Het taalaanbod te ondersteunen met mimiek, gebaren handelingen en materialen.
- Precies aan te geven wat de bedoeling is en maar 1 boodschap tegelijk te geven. Te controleren of de boodschap is aangekomen.
- In groepsverband Nederlands te spreken tegen de VVE-kinderen.

Het is belangrijk om kinderen aan het denken te zetten en op onderzoek uit te laten gaan en niet te snel zelf met oplossingen te komen.

Het goed stimuleren van de taalontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling leidt ertoe, dat kinderen geprikkeld worden om zelf actief te zijn bij het leren van woorden, het ontwikkelen van ruimtelijk inzicht, het experimenteren met hoeveelheden en het begrijpen van de wereld om hem heen.

Er wordt dagelijks voorgelezen uit goede prentenboeken, die aansluiten op het thema. Zo leren de kinderen taal te begrijpen (door te luisteren en te kijken) en te spreken. We gebruiken woorden bij alles wat we doen, met en voor de kinderen, waardoor er de hele dag door veel taal geoefend wordt. Er worden voorwerpen uit de boeken gebruikt, waarmee het verhaal naverteld kan worden.

Bij de thema's worden woordenlijsten gebruikt, aangevuld met specifieke woorden, die in de activiteiten nadrukkelijk gebruikt worden. Bij To Be Kind stimuleren we de kinderen om veel te vertellen en actief bezig te zijn met taal.

Ook werken we samen met basisschool Veerkracht als het gaat om taalontwikkeling. Er wordt er in de onderbouw gewerkt met LOGO 3000. Op de peutergroep maken wij hier ook gebruik van zodat er voor de kinderen een doorgaande leerlijn ontstaat. Naast het VVE programma Uk en Puk willen wij de woordenschat van kinderen vergroten door middel van dit programma.

Het doel van LOGO 3000 is om bestaande woordenschatachterstanden bij jonge kinderen te verkleinen zodat zij succesvol het vervolgonderwijs vanaf groep 3 van het basisonderwijs kunnen volgen. Toekomstige leerproblemen, die als onderliggende oorzaak een woordenschatproblematiek in zich hebben, kunnen daarmee zo veel mogelijk voorkomen worden.

LOGO 3000 leert jongen kinderen op een speelse manier de 3000 basiswoorden van de Basiswoordenlijst voor Amsterdamse Kleuters (BAK; Mulder, Timman & Verhallen, 2009). Deze 3000 woorden worden in een doorgaande lijn van de peutergroep naar groep 1 en tot slot naar groep 2 behandeld. Pedagogisch medewerkers en leerkrachten kunnen deze 3000 woorden met behulp van onder andere praatplaten, woordwebben en woordkalender flexibel aanbieden. In samenwerking met school wordt dit programma uitgezet.

3.3.4 Motoriek en begeleiding

Motoriek is belangrijk in het Puk programma. De activiteiten helpen kinderen verschillende deelgebieden te ontwikkelen. Soms met speciale motorische activiteiten, vaak als deel van gewone dagelijkse routines. Het Puk programma helpt kinderen hun senso-motoriek, kleine en grote motoriek en lichaamsbesef te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers maken hen bewust door het stellen van vragen.

Voorbeelden vanuit de praktijk bij de 3 ontwikkelingsgebieden:

Grote motoriek:

Buitenspel zonder materiaal: lopen, rennen, springen, duwen en trekken, dragen, vangen, hinkelen en bewegingen die kinderen zelf binnen hun spel verzinnen. **Buitenspel met groot materiaal:** auto's, karren, trekkers, driewielers, klim en klautertoestellen, glijbaan, wip, en loopklossen.

Buitenspel met klein materiaal: ballen, activiteiten in de zandbak met vormpjes en emmers.

Zang en bewegingsspelletjes: zakdoekje leggen, in de maneschijn, hoofd-schouder-knie en teen, dansen.

Fantasie- en imitatiespel: poppenhoek, blokkenhoek, verkleden, winkeltje spelen, doen alsof (lopen als een konijn, springen als een kikker).

Kleine motoriek:

Gebruik van vingers en mondspieren:

- Klein bouw- en constructiemateriaal: duplo en later lego
- Puzzels en lotto
- Kralen rijgen
- Boetseren
- Knippen en plakken
- Poppenhoek: afwassen, strijken, pop aan- en uitkleden

Senso-motoriek:

Het gebruik van de zintuigen; oren, neus, mond, maar ook in onze spieren zitten zintuigen die de hersenen informatie geven over bijv. onze lichaamshouding. Onze huid is het zintuig dat aangeeft hoe dingen voelen (warm/koud).

- Spelen met scheerschuim
- Spelen met spaghetti
- Bellenblazen
- Voeldoos
- Proefspelletjes

Vanaf het moment dat een kind geboren wordt, start de grote, kleine en zintuiglijke ontwikkeling. Dat lijkt vanzelf te gaan. Toch vinden wij het belangrijk een kind de tijd en ruimte te geven om bewegingen te oefenen en ervaringen op te doen met alle zintuigen. Want na verloop van tijd gaan handelingen dan automatisch. En pas als kinderen de ene vaardigheid onder de knie hebben, kunnen ze over naar het uitproberen van een andere (moeilijkere) vaardigheid. Kortom: hoe meer een kind doet, hoe meer het kan!

3.3.5 Rekenprikkel

Spelenderwijs worden kinderen geconfronteerd met vaardigheden zoals meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. Ze komen al vroeg in aanraking met tellen en telwoorden. Als we naar buiten gaan wordt er samen met de kinderen geteld wie er allemaal in de rij staan. Is iedereen aanwezig of is er een kindje niet? Aan tafel wordt er geteld hoeveel bekers er nodig zijn. Verder worden er diverse spelactiviteiten en materialen aangeboden om de kinderen te prikkelen. Torens bouwen en blokjes tellen, is deze hoog of laag? Maar ook de ruimtelijke oriëntatie komt aan de orde: waar komen de snippers terecht, die de kinderen net in de lucht hebben gegooid?

Al snel krijgen ze “dagelijks” op speelse wijze te maken met huisnummers, de klok, telefoonnummers en het tellen van pagina's in prentenboeken. Ze proberen hun kennis ook zelf toe te passen. Dat lukt soms wel en soms niet. Met vallen en opstaan ontwikkelen ze inzicht in verschillende functies of betekenissen van getallen en krijgen ze belangstelling voor de kunst van het tellen. Dit ontwikkelingsproces heet 'ontluikende gecijferdheid'.

3.4. Organisatie

3.4.1 Groepsindeling en personeel

We hebben 1 peutergroep, de Kleine Rembrandt. Op deze groep mogen 16 kinderen opgevangen worden. Wij hebben 2 pedagogisch medewerkers verdeeld over 4 ochtenden. De kinderen hebben op deze manier altijd een vast gezicht. Conform de wettelijke regelgeving dienen ouders minimaal 4 ochtenden VVE af te nemen, op deze manier kan het VVE programma zo optimaal mogelijk werken. Kinderen hebben recht op 16 uur per week.

Wij zijn geopend op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30-12.30 uur.

De pedagogisch medewerkers hebben een gekwalificeerde opleiding genoten. Hieronder verstaan we de beroepskwalificatie zoals in de cao-kinderopvang is opgenomen. Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een VOG en zijn ingeschreven in het Landelijk Register Kinderopvang.

Elk jaar worden de mogelijkheden bekeken om de pedagogische kwaliteit hoog te houden, door het volgen van cursussen.

3.4.2 Intake

Een intakegesprek vindt plaats na het aanmelden van het kind. Het gesprek vindt altijd plaats bij To Be Kind. Tijdens dit gesprek wordt er informatie gegeven over, zowel het VVE programma bij To Be Kind, als over het kind. De ouders krijgen een rondleiding en een kennismaking met de pedagogisch medewerker of leidinggevende.

De ouders kunnen tijdens dit gesprek aangeven welke bijzonderheden er eventueel zijn en waar rekening mee gehouden moet/kan worden.

3.5. Zorgstructuur

3.5.1 Het volgen van ontwikkeling

KIJK-webbased! is een instrument waarmee je de ontwikkeling van jonge kinderen van 0 tot 4 jaar in kaart brengt. Met dit instrument krijgen wij, beroepskrachten en ouders, een compleet beeld van de ontwikkeling van kinderen. Met behulp van KIJK! Verzamelen we op een systematische wijze informatie over de totale

ontwikkeling. Op basis van deze informatie spelen we in op de ontwikkelingsbehoeften van het kind door de activiteiten af te stemmen op hun individuele mogelijkheden en op groepsmogelijkheden. Daarnaast sluit KIIJK! aan bij het VVE-programma.

3.5.2 Kind besprekingen

Het KIIJK observatie instrument wordt 2 keer per jaar met de ouders besproken. Zij geven toestemming tot overdracht naar de basisschool. Het registratieformulier wordt als het kind 3 jaar en 9 maanden is overgedragen aan de basisschool. Dit is zo vaak mogelijk een warme overdracht. Zeker bij VVE-kinderen zal er een warme overdracht plaatsvinden met de leerkracht waar het kind in de klas komt of met de IB-er van IKC Veerkracht of de betreffende basisschool.

3.5.3 Zorg overleg

Een VVE indicatie wordt vastgesteld door het CJG, zij zullen tevens de ouders informeren over de mogelijkheden van het VVE-traject.

To Be Kind informeert de ouders over de inhoud van het VVE-traject en de minimaal af te nemen dagdelen. Vervolgens stuurt het CJG een indicatieformulier naar To Be Kind, waarmee de aanvraag wordt geregeld.

3.5.4 Doorgaande lijnen

Voor de overdracht van KDV naar school, hanteren wij het overdrachtsformulier van KIIJK. Bij de VVE-kinderen gebeurt dit middels een warme overdracht. Een VVE-indicatie blijft gelden, ook als het kind naar de basisschool gaat. Het kind wordt dan verder gevolgd binnen groep 1 en 2. En komt indien nodig in aanmerking voor extra zorg.

3.6. Ouderbetrokkenheid

Pedagogisch medewerkers werken samen met de ouders en vullen de gezinsopvoeding aan. Ouders en thuisopvoeding zijn voor het jonge kind het belangrijkste.

Door dagelijks vriendelijk contact en overleg ontstaat er wederzijds vertrouwen. De pedagogisch medewerkers bij To Be Kind zorgen ervoor dat ze de ouders en het kind begroeten bij binnenkomst en openstaan voor contact.

- Bij de peuters zijn de haal- en brengtijden contactmomenten tussen ons en de ouders. Dit moment wordt ook gebruikt om de VVE ouders te wijzen op het actuele thema en eventueel aanvullende tips te geven.
- Ouders mogen in het begin een kwartiertje blijven spelen op de groep samen met hun kind.
- In de hal hangt een grote themaplaat. Hierop worden foto's gehangen van de activiteiten, die aansluiten op het thema. Ook is er een zgn. doelenmuur, hierop staat aan welke doelen gewerkt wordt tijdens het thema.
- Voor de ouders maken we een informatieblad met daarop het thema uitgelegd en wat ze zelf eventueel zouden kunnen doen met hun kinderen.
- Het is daarnaast altijd mogelijk om een gesprek aan te vragen, zodat op een rustig moment uitgebreid overlegd kan worden (15-minutengesprek).
- Tevens vindt er, op het moment dat het kind 3 jaar en 9 maanden is, een gesprek plaats aan de hand van ons kind volgsysteem KIIJK!
- Ouders kunnen ten alle tijden informatie vinden op onze website: www.tobekind.nl
- 1x in de 2 maanden ontvangen de ouders een nieuwsbrief.
- Aan het begin van ieder kalenderjaar bieden wij, gedurende een week of 6, ouders de mogelijkheid om een dagdeel met hun kind mee te draaien in de peutergroep.

- Voor de uitvoering van thema's vragen wij ouders die het leuk vinden om te helpen om voorwerk te verrichten voor de knutselactiviteiten. Dit houdt bijvoorbeeld in dat ouders thuis voorbeelden uitknippen.
- Wij trekken samen met school op als het gaat om ouderbijeenkomsten e.d.

3.7. kind gegevens

3.7.1. Map kindgegevens

Op de groep ligt een map waarin alle kindgegevens zijn verzameld. Daarin is per kind terug te vinden: Een intakeformulier met daarop vermeld de persoonlijke gegevens van de ouder(s)/verzorger(s) (naam, adres, werk, huisarts, gezinssamenstelling, religie, etc.) en bijzonderheden over het kind (naam, geboortedatum en medische bijzonderheden). Ook heeft de teamleidster dit online staan. Dit is vertrouwelijke informatie, daardoor zal deze map alleen toegankelijk zijn voor de pedagogisch medewerkers van de groep.

3.7.3. Overdracht schrift

In het overdrachtschrift /agenda worden per dag de bijzonderheden van de aanwezige kinderen opgeschreven. Dit overdrachtschrift is alleen bestemd voor leid(st)ers en stagiaires. Ook is er een gesloten whatsapp groep met de pedagogisch medewerkers van Rembrandt waarin afmeldingen of wijzigingen worden doorgegeven van de kinderen of van de school.

3.8 Gewenningsprocedure

Er wordt ruim tijd uitgetrokken voor de eerste kennismaking en gewenning. Wij hanteren de volgende procedure:

- Als het contract is getekend kunnen ouders (kosteloos) hun kinderen laten wennen. Er wordt een intakegesprek ingepland met een pedagogisch medewerkster (mentor) of de betreffende Teamleidster. Tijdens het intakegesprek worden de bijzonderheden van het kind doorgenomen, evenals de gang van zaken op de groep.
- Als het kind wordt gebracht kunnen de ouder(s)/verzorger(s) er ongeveer tien minuten bij blijven. Daarna vertrekken de ouder(s)/verzorger(s). Afhankelijk van hoe het kind op dat moment functioneert wordt er bekeken of het wenselijk is dat de ouders nog wat langer blijven. Als het goed gaat, blijft het kind een hele ochtend of middag. Anders worden de ouder(s)/verzorger(s) gebeld. Als het niet goed is gegaan, wordt er nog een wenoctend of –middag afgesproken. Een andere mogelijkheid is dat de opvang langzaam opgebouwd wordt van één à twee uur tot de afgesproken hoeveelheid opvang. Er kan in het geval van wennen op de BSO ook worden afgesproken dat het kind in de klas wordt opgehaald na BSO-tijd en dat de ouder niet eerst aanwezig is. Dit is uiteraard afhankelijk van wat het kind nodig heeft.
- De gewenningsprocedure is sterk afhankelijk van de leeftijd en het aantal dagen dat het kind het kindercentrum bezoekt. Zo nodig trekken wij meer tijd uit voor de gewenning. Voorop staat dat het kind zich veilig voelt bij ons. Ouder(s)/verzorger(s) kunnen te allen tijde daarna telefonisch informeren hoe het met hun kind gaat.
- Als de ouder(s)/verzorger(s) de groep hebben verlaten kunnen zij te allen tijde daarna telefonisch informeren hoe het met hun kind gaat. Het spreekt vanzelf dat als een kind nog moeite heeft met afscheid nemen of zich nog niet vertrouwd voelt op de groep, de pedagogisch medewerkers het kind

meer aandacht geven. Het kind mag bijvoorbeeld met tafelmomenten bij de pedagogisch medewerker zitten, tijdens het voorlezen mag het kindje bijv. op schoot. Ook tijdens het vrij spelen ziet de pedagogisch medewerker er op toe dat het kindje zich niet verloren voelt.

Afspraken voor het wennen op de peutergroep. Wanneer een kind voor de eerste keer komt wennen op de peutergroep is het eerste moment van kennismaking erg belangrijk voor zowel het kind als de ouders en de pedagogisch medewerker. Op het kindercentrum krijgen de kinderen te maken met een heel andere omgeving dan dat zij gewend zijn. Er zijn veel kinderen, andere, vreemde volwassenen en een grote ruimte met onbekende indeling en veel onbekend spel en speelmateriaal. Het is belangrijk dat kinderen de ruimte en tijd krijgen om te wennen, zij moeten zich thuis gaan voelen en het kindercentrum als een veilige plek ervaren. Kinderen onderzoeken pas als ze zich veilig en geborgen voelen. Een ouder kan een kind thuis al voorbereiden op wat er gaat gebeuren, er kan een gesprekje met het kind gevoerd worden of een boekje worden voorgelezen. Het kind kan zo al een beetje een idee vormen wat er gaat gebeuren. Dit laatste geldt voor de wat oudere kinderen. Tijdens de ochtend of middag zal er via whatsapp of telefonisch contact met de ouders zijn om te bespreken hoe het dagdeel verloopt.

Afscheid nemen voor de peuters is het afscheid nemen erg belangrijk. Wij vinden het erg belangrijk dat de ouder duidelijk afscheid neemt van het kind. Misschien kan het stilletjes weggaan terwijl het kind aan het spelen is op korte termijn een huilbui voorkomen. Op de langere termijn zal het kind de volwassene daardoor als onbetrouwbaar ervaren. Papa of mama is verdwenen en het kind voelt zich dan in de steek gelaten. Samen met de pedagogisch medewerker moet de ouder het kind de kans geven aan het feit dat deze weg zal gaan en het kind alleen op het kinderdagverblijf of de Peuterspeelgroep blijft. Vaste rituelen kunnen hierbij helpen. Samen met de ouder een boekje lezen aan tafel voordat de peuteropvang start. De pedagogisch medewerker neemt het kind vervolgens onder haar hoede en neemt samen met het kind afscheid van de ouder. De pedagogisch medewerker en het kind zwaaien het kind samen voor het raam uit. Voorspelbaarheid biedt duidelijkheid en veiligheid. Voor het ene kind zal dit gewenningsproces makkelijker verlopen dan voor het andere kind. Het is belangrijk om het kind in deze periode te ondersteunen.

Belangrijke aspecten hierbij zijn:

- De vaste pedagogisch medewerker is aanwezig tijdens het intakegesprek, dit is ook de mentor van het kind.
- Er wordt bij de jongste kinderen een wenochtend afgesproken, of eventueel een gedeelte van de dag.
- Vaste pedagogisch medewerkers, vanwege de hechtheidrelatie die moet worden opgebouwd.
- Er worden niet meer dan twee nieuwe kinderen per keer geplaatst.
- Een vaste pedagogisch medewerker die ouder en kind ontvangt en gedurende de beginperiode begeleidt.
- Voor de kinderen is het van belang dat er een vast dagritme, voorspelbaarheid en structuur wordt geboden.
- Op de eerste dag worden ouders en kind wegwijs gemaakt, waar berg je je tas en jas op. Als de kinderen al zindelijk zijn laten we het toilet zien. Als de kinderen niet zindelijk zijn dan laten we de verschoontafel zien.
- Het werken met dagritme kaarten werkt hierbij als visuele ondersteuning.
- Het benoemen van de namen van de kinderen en pedagogisch medewerkers.
- Verwijzen waar het spel- en speelmateriaal is opgeborgen.

- Pictogrammen op de speelgoedkratten, zodat het voor het kind duidelijk is waar het speelgoed te vinden is en waar het weer moet worden opgeborgen.

Bij het ophalen van een kind wordt de ouder erop gewezen op het belang van het op tijd komen. Dit geldt zeker voor de kinderen die de peuteropvang bezoeken en waarbij alle kinderen op dezelfde tijd worden opgehaald. In de gewenfase is het erg belangrijk dat ouders op tijd komen om het kind op te halen. De mentor van het kindje zorgt in de wenperiode voor een warme overdracht. Als een ochtend niet lukt wordt er tussentijds naar de ouder gebeld en wordt er afgesproken hoe er gehandeld gaat worden. Ouders kunnen altijd ter geruststelling contact opnemen. Dit is een belangrijk instrument om ouders te ondersteunen bij hun gewenning. Als een kindje bij het afscheid nemen verdrietig was, wordt er door de pedagogisch medewerkers zelf naar de ouders gecommuniceerd hoe het met het kindje gaat. Dit kan d.m.v. een telefoontje of een berichtje via whatsapp ondersteund met een foto. Dit stelt ouders vaak gerust.

Wanneer de gewenning na enige tijd niet lukt, wordt na overleg eventueel een pauze in de deelname ingelast. Het kindje wordt terug op de wachtlijst gezet en een op een later tijdstip weer geplaatst. Ook kan er gekozen worden om de dagdelen te starten met een uurtje en dit per week uit te bouwen, dit in nauw overleg met de ouders.

3.9. Overgang van de ene naar de andere groep

De peuters gaan als ze vier jaar worden naar de kleutergroep van de basisschool. Na een gesprek met de ouders over de ontwikkeling nemen wij afscheid van de peuter. School neemt zelf contact op met de ouder over evt. wenperiode. Wij vragen toestemming aan de ouder om het observatieformulier mee te geven aan de school. Wij stimuleren een warme overdracht tussen de peutergroep en de kleutergroep door middel van goed contact met de kleuterjuffen.

Met toestemming van ouder(s)/verzorger(s) kan de pedagogisch medewerker van de peuteropvang een warme overdracht geven aan de pedagogisch medewerker van de BSO als dit van toepassing is. Minimaal kan er 1 keer gewend worden op de BSO. Afhankelijk van wat het kind nodig heeft, kan er vaker worden gewend op de BSO. Dit gaat in overleg met de ouder(s)/verzorger(s) van het kind.

De peutergroep kan de stamgroep ruimte verlaten bij de volgende activiteiten; buitenspelen en jas en schoenen pakken, spelen in de sportzaal, naar het toilet gaan of een activiteit uitje, gymzaal en het verschonen van de luier. Dit wordt besproken met de ouder tijdens het intakegesprek/ rondleiding. Ouders kunnen voor uitjes toestemming geven op het toestemmingsformulier 'verlaten van de stamgroep/basisgroep'.

3.10 Dagindeling

De dagindeling van de peutergroep ziet er als volgt uit:

- 8.30 u tot 09.00 u brengmoment (ouders kunnen meespelen met hun kind)
- 9.00 u dagopening in de kring

In de dagopening in de kring gaan we samen luisteren we naar het Bijbelverhaal en zingen er passende liedjes bij. We doen in de kring met elkaar bewegingsspelletjes, opzegversjes, concentratiespelletjes en kleuroefeningen.

- 9.30 u speel/leer moment
- 10.30 u fruitmoment
- 11.00 u activiteit en buitenspelen
- 12.00 u afsluiten in de kring
- 12.15 u tot 12.30 u ophaalmoment

Als we weer in de kring gaan of een andere activiteit gaan doen, zingen we het opruimliedje en met elkaar ruimen we alles op.

Na het opruimen gaan we gezamenlijk aan tafel en wordt er gegeten en gedronken, het eten en drinken wordt verzorgd door To Be Kind. Als het weer het toelaat gaan de kinderen lekker naar buiten om te spelen.

3.11 Halen en brengen op de peutergroep

Brengen kan tussen 8.30 uur en 09.00 uur, ouders hebben dan de mogelijkheid om mee te spelen met hun kind, iets wat de kinderen altijd zeer op prijs stellen. Als een kind op de opvangdag na 09.00 uur nog niet gebracht is wordt door To Be Kind zelf contact opgenomen.

Ophalen kan tussen 12.15 uur tot 12.30 uur. Informatieoverdracht van ouder(s)/verzorger(s) naar de leid(st)er is dan mogelijk in dat kwartier. Voor het halen controleert de pedagogisch medewerker nog een keer of de gezichtjes en de neusjes schoon zijn en of er volle luiers zijn.

Indien het kind eerder gehaald wordt, verzoeken we ouder(s)/verzorger(s) dit bij het brengen te vermelden of even te bellen. Ook verzoeken we de ouder(s)/verzorger(s) om door te geven als er een ander persoon het kind op komt halen. Mocht er iemand komen die niet bekend is en zonder dit is doorgegeven wordt het kind niet meegeven voordat er contact is geweest met de ouder(s)/verzorger(s).

Als een kind 3 keer te laat wordt gehaald dient een dagdeel extra te worden betaald (na gewaarschuwd te zijn). De keren dat ouder(s)/verzorger(s) te laat komen wordt bijgehouden in de agenda.

De peuteropvang is 40 weken per jaar.

3.12 Buiten spelen

Buiten zijn en buiten spelen vinden de meeste kinderen heerlijk. Het biedt mogelijkheden aan kinderen om te rennen (wel moet de veiligheid voorop staan) om zo even hun energie kwijt te kunnen en weer nieuwe energie op te doen. Ons beleid is erop gericht dat kinderen zo veel mogelijk buiten komen. Wij vinden dan buitenspelen bij het dagelijkse programma als het weer dit toelaat.

3.13 Maximaal drie uur per dag afwijken van BKR

In de kinderopvang en buitenschoolse opvang wordt gewerkt met een Beroepskracht-Kind-Ratio. Met andere woorden, er zijn wettelijke regels voor het aantal kinderen wat per Pedagogisch Medewerker aanwezig mag zijn.

Bij een aaneengesloten openstelling van 10 uur of meer per dag kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste Beroepskracht Kind Ratio (BKR). Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet. In onderstaand schema is inzichtelijk hoe de dagindeling van de peutergroep eruitziet:

08.30 uur – 12.30 uur	Niet afwijken
-----------------------	---------------

3.14 Bij welke (spel)activiteiten kinderen hun stamgroep verlaten en hoe dat is georganiseerd

De groep van de peuters is tevens de ruimte van de BSO. Kinderen verlaten hun stamgroep onder meer bij uitjes. Het kan een enkele keer voorkomen dat de groep aansluit bij een activiteit vanuit school, zoals een muziek activiteit in de gymzaal of gezamenlijk buiten spelen. Dit heeft als doel om de kinderen bekend te maken met de basisschool en de eventuele toekomstige docenten en hun ontwikkeling op andere manier te stimuleren. Wanneer zich zulke situaties voordoen gaan de vaste pedagogisch medewerkers met de groep naar de activiteit.

3.15. Vierogenprincipe

Vanaf juli 2013 geldt dat een kinderopvangorganisatie moet voldoen aan het zogenoemde vier-ogenprincipe. Dit betekent dat de houder van een kindercentrum de dagopvang op zodanige wijze organiseert, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Het doel en de betekenis van het vier-ogenprincipe is het creëren van een open aanspreekcultuur binnen de kinderopvangorganisatie tussen houder, medewerkers en ouders. Het beleid met betrekking tot het vierogenprincipe staat in het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid.

3.16 Huisregels peutergroep

Garderobe

- Stofzuigen en dweilen gebeurt als er geen kinderen rondlopen.
- Bij het buiten spelen worden de jassen bij voorkeur in de groepsruimte aangetrokken.

- Als de gang niet als speelruimte wordt gebruikt dient hij opgeruimd te zijn.
- Jasjes en rugtassen worden aan de kapstok gehangen.
- Op de gang wordt niet gerend.

Keuken

- De kinderen mogen niet aan de keuken in de gang komen, behalve in uitzonderingsgevallen met toestemming van de pedagogisch medewerker.
- Alleen de pedagogisch medewerkers maken gebruik van de koelkast.
- Het afwasmiddel mag niet op het aanrecht blijven staan i.v.m. de veiligheid.
- Elke week wordt de koelkast schoongemaakt. De koelkasttemperatuur wordt elke dag gemeten en op de daarvoor bestemde lijst genoteerd.
- De keukenkastjes worden met regelmaat schoongemaakt en op een lijst afgetekend.
- Elke dag wordt de keuken gezogen en gedweild.
- Glas wordt niet weggegooid in de prullenbak, maar verzameld in de voorraadkast.
- Keukenkastjes zijn voorzien van een kind veilige sluiting.
- Handen worden niet in de keuken gewassen i.v.m. de warmwaterkraan. Dit moeten de kinderen bij de wastafel bij de toiletjes doen.
- De kinderen gebruiken alleen kindermesjes bij het smeren van hun brood/cracker.
- Kinderen pakken niet zelf etenswaren uit de koelkast en/of de kasten.

Buiten spelen

- Het hek wordt gecontroleerd dat het dicht is tijdens het buitenspelen.
- Het plein is aangrenzend aan de groepsruimte, er is een deur naar het plein toe waar de kinderen voor de groep kunnen spelen.
- Ten allen tijde wordt er gelet op de veiligheid van de kinderen.
- Na het buiten spelen worden de handjes van de kinderen gewassen.
- Na het buiten spelen wordt het speelgoed opgeruimd.

Groepsruimte

- Het is niet toegestaan spullen voor de nooduitgang te plaatsen.
- Het speelgoed wordt aan het eind van de dag opgeborgen in de daarvoor bestemde kasten of bakken. Tussendoor wordt, als de kinderen dat al kunnen, door pedagogisch medewerker én kind samen opgeruimd vóór er aan een nieuwe activiteit wordt begonnen.
- Er zal geen speelgoed met kleine onderdelen op de groep aanwezig zijn.
- De vloer wordt regelmatig gecontroleerd op kleine voorwerpen.
- Kinderen mogen niet zonder begeleiding van een pedagogisch medewerker/volwassene op de verwarmingsbank klimmen.
- De kinderen mogen met behulp van een volwassene boekjes uit de kast pakken of lezen. De plastic boekjes kunnen kinderen wel zelfstandig pakken en doorbladeren.
- Er mag niet gerend en hard gegild worden.
- De groepsruimte is geen plek waar voetbal kan worden.
- Er wordt niet gegooid met speelgoed.
- Tijdens bewegingsactiviteiten wordt extra geventileerd. De pedagogisch medewerkers zorgen er wel voor dat de temperatuur in de leefruimte tussen de 18 en de 21 graden blijft. De CO2 sensors zorgen ervoor dat ten alle tijde de luchtkwaliteit op peil blijft.

Verschoonruimte en verschonen

- Alcohol, thermometer, wasgel etc. wordt ten alle tijde in een afgesloten bak gelegd, buiten bereik van de kinderen.
- De pedagogisch medewerker houdt toezicht bij het kind terwijl het op de commode ligt of het trapje op- of afloopt.
- Ergonomisch werken is heel belangrijk. Zodra kinderen dit kunnen klimmen ze zelf het trapje op naar de commode, onder het toezicht en begeleiding van de pedagogisch medewerker.
- Poep Luijer: de luijer wordt in een afgesloten zak in de prullenbak gegooid. De pedagogisch medewerker gebruikt handschoenen en wast de handen met zeep of desinfecterende handgel en maakt na het verschonen het aankleedkussen schoon met allesreiniger. Hierna worden nogmaals de handen gewassen.
- Aan het eind van de dag wordt de luierbak geleegd en wordt de commode schoongemaakt.
- Bij het gebruik van de wc-tjes worden deze aan het einde van de dag schoongemaakt.
- Kinderen mogen geen speelgoed naar de toiletruimte meenemen.
- Bij verontreinigd oppervlak door bloed, wond- of lichaamsvochten word direct schoongemaakt met water en zeep en/of alcohol 70% en afgedroogd

4. Informatie buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang (BSO) is voor kinderen die naar de basisschool gaan (leeftijd van 4 tot 13 jaar).

4.1 Kindgegevens

4.1.1 Map Kindgegevens

Op de groep ligt een map waarin alle kindgegevens zijn verzameld. Daarin is per kind terug te vinden: Een intakeformulier met daarop vermeld de persoonlijke gegevens van de ouder(s)/verzorger(s) (naam, adres, werk, huisarts, gezinssamenstelling, religie, etc.) en bijzonderheden over het kind (naam, geboortedatum en medische bijzonderheden). Ook heeft de teamleidster dit online staan. Dit is vertrouwelijke informatie, daardoor zal deze map alleen toegankelijk zijn voor de pedagogisch medewerkers van de groep.

4.1.2 Observatieformulieren

De kinderen worden één keer per jaar geobserveerd. Deze observatie wordt uitgevoerd door de mentor van het kind (zie 2.6 mentorschap). De gegevens worden door pedagogisch medewerkers verzameld en bijgehouden a.d.h.v. het observatieformulier welbevinden. De gegevens mogen ingezien worden door ouder(s)/verzorger(s) en alleen in overleg met hen aan derden worden getoond. Na de observatie wordt (en) de ouder(s)/verzorger(s) uitgenodigd voor een 10 minuten gesprek.

4.1.3 Overdrachtschrift

In het overdrachtschrift worden per dag de bijzonderheden van de aanwezige kinderen opgeschreven. Dit overdrachtschrift is alleen bestemd voor leid(st)ers en stagiaires. Er is ook een groepsapp waar alleen de

pedagogisch medewerkers van Rembrandt in zitten. De beheerder is de teamleidster. Hierin bespreken we af/aanmeldingen en andere nuttige informatie.

4.2 Opvangtijden

De deuren van de BSO gaan iedere werkdag na schooltijd open: op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 14.15-18.00 uur (verlenging mogelijk tot 18.30u). Ook tijdens schoolvakanties zijn de kinderen welkom; er wordt dan een speciaal dagprogramma verzorgd voor de kinderen. Tijdens de vakanties mogen de kinderen vanaf 7.30 uur worden gebracht.

4.3 Overgang van de ene naar de andere groep

Met toestemming van ouder(s)/verzorger(s) kan de pedagogisch medewerker van de peutergroep een warme overdracht geven aan de pedagogisch medewerker van de BSO als dit van toepassing is. Minimaal kan er 1 keer gewend worden op de BSO. Afhankelijk van wat het kind nodig heeft, kan er vaker worden gewend op de BSO. Dit gaat in overleg met de ouder(s)/verzorger(s) van het kind.

4.4 Gewenningsprocedure

Kinderen die nieuw binnenkomen bij de BSO hebben tijd nodig om aan de groep en dagstructuur te wennen. Er is de mogelijkheid om het kind een dagdeel mee te laten draaien op de groep (wenperiode), dit wel al nadat het contract is getekend. De duur en de aard van de wenperiode is afhankelijk van wat als beste wordt geacht voor het kind.

Als kinderen op ons kinderdagverblijf zitten en aangemeld worden voor de BSO, gaan zij voordat ze vier jaar worden al regelmatig wennen bij de BSO. Er wordt zo goed mogelijk geprobeerd om het kind op zijn of haar gemak te laten voelen door bijvoorbeeld het kind wat extra aandacht te geven, gerust te stellen of samen een activiteit doen.

Aan het begin van het nieuwe schooljaar wordt er in de memo gezet hoe de nieuwe groepsindeling zal worden. Welke groepen er in welke BSO-lokalen zitten en bij welke mentor. De ouders/verzorgers van de kinderen die overgaan naar een andere groep worden schriftelijk of mondeling ingelicht.

Als kinderen op onze peutergroep zitten en aangemeld worden voor de BSO, gaan zij voordat ze vier jaar worden al regelmatig wennen bij de BSO. Er wordt zo goed mogelijk geprobeerd om het kind op zijn of haar gemak te laten voelen door bijvoorbeeld het kind wat extra aandacht te geven, gerust te stellen of samen een activiteit te doen.

4.5 Dagindeling

Als de kinderen vanaf 14.15 uur uit school komen melden zij zich bij de pedagogisch medewerkers. Zij vertellen wat zij gaan doen en hebben even tijd voor vrij spel. Rond 15.00 uur gaan we met elkaar aan tafel. De pedagogisch medewerker haalt het fruit uit de koelkast (wat zij om 14.00 uur heeft geschild) en we beginnen de maaltijd met gebed. De kinderen krijgen fruit en drinken en er worden belevenissen verteld en een Bijbelverhaal gelezen. Na het eten mogen de kinderen spelen of meedoen aan een georganiseerde activiteit. De tijd dat de kinderen bij ons zijn wordt gezien als 'vrije tijd'. Het deelnemen aan georganiseerde activiteiten, zoals een spel of knutselwerk wordt dus niet verplicht, maar wel gestimuleerd. De kinderen kunnen er ook voor kiezen om vrij te spelen. Er is een mogelijkheid om naar buiten te gaan of gebruik te maken van de gymzaal in de school. Kinderen mogen hier niet zelfstandig naar toe. Buitenspelen mag alleen zelfstandig als de ouders hiervoor een formulier hebben getekend.

Rond 16.00 uur gaan we opnieuw met elkaar aan tafel. We eten een cracker, soepstengel of een rijstwafel. De kinderen drinken hierbij water. Hierna mogen de kinderen nog vrij spelen. Tussen 17.30 en 18.00 uur wordt de ruimte opgeruimd en worden de kinderen door de ouders/verzorgers opgehaald. De pedagogisch medewerkers nemen ook graag de tijd om even met de ouder(s)/verzorger(s) te bespreken hoe het met zijn/haar kind is gegaan die middag of dag.

Zie bijlage 1 voor een complete dagindeling van de BSO.

4.6 Eten en drinken

Wanneer de kinderen uit school komen wordt er gezamenlijk gegeten. Zij krijgen in ieder geval drinken en fruit. Er wordt ook regelmatig iets hartigs aangeboden zoals rijstwafels of crackers. Wij hanteren binnen To Be Kind een voedingsbeleid. Hierin is te vinden wat er wordt aangeboden aan de kinderen.

4.7 Maximaal drie uur per dag afwijken van BKR

In de kinderopvang en buitenschoolse opvang wordt gewerkt met een Beroepskracht-Kind-Ratio. Met andere woorden, er zijn wettelijke regels voor het aantal kinderen wat per pedagogisch medewerker aanwezig mag zijn. Bij een aaneengesloten openstelling van 10 uur of meer per dag kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste Beroepskracht Kind Ratio (BKR). Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet. Dit is bij de Buitenschoolse Opvang tijdens vakantieweken.

In onderstaand schema is inzichtelijk hoe de dagindeling er tijdens de vakantieweken uit ziet:

07.00 uur – 07.30 uur	Niet afwijken	
07.30 uur – 08.00 uur	Afwijken	0,5 uur

08.00 uur – 13.00 uur	Niet afwijken	
13.00 uur - 14.30 uur	Afwijken tijdens pauzes	1,5 uur
14.30 uur - 17.00 uur	Niet afwijken	
17.00 uur - 18.00 uur	Afwijken	1 uur
18.00 uur – 18.30 uur	Niet afwijken	

Voor en na de dagelijkse schooltijd en ook gedurende vrije middagen van de basisschool mogen voor ten hoogste een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet, met dien verstande dat ten minste de helft van het aantal pedagogisch medewerkers wordt ingezet.

In onderstaand schema is inzichtelijk hoe de dagindeling er tijdens de BSO uit ziet:

14.00 – 18.00 uur	Niet afwijken	Dit is gebaseerd op de kinderen van IKC Veerkracht. Mochten er kinderen vanuit andere scholen aansluiten zal dit opnieuw bekeken worden.
-------------------	---------------	--

4.8 Bij welke (spel)activiteiten kinderen hun basisgroep verlaten en hoe dat is georganiseerd

De aard en de organisatie van de activiteiten waarbij kinderen de basisgroep kunnen verlaten.

Als de kinderen uit school komen zijn ze van 14.00 tot 15.30 uur op hun basisgroep. De kinderen mogen zelf beslissen aan welke activiteiten ze deel willen nemen. Vaak blijven ze op hun basisgroep. Echter kan er ook besloten worden om naar buiten te gaan. Als er iets is kunnen ze altijd terecht bij hun eigen juf/mentor. De vaste pedagogisch medewerker blijft op de groep. Er gaat minimaal een pedagogisch medewerker naar buiten als er kinderen buiten aan het spelen zijn.

Als er een pedagogisch medewerker naar buiten is of naar de gymzaal is er altijd minimaal één pedagogisch medewerker op de BSO aanwezig, tenzij iedereen naar buiten of elders is. We zorgen dan voor een briefje op de deur zodat ouders weten waar de kinderen opgehaald kunnen worden.

4.9 Huisregels BSO

Ook voor de buitenschoolse opvang zijn er duidelijke gedragsregels opgesteld die in samenspraak met de groep zelf vorm zullen krijgen. Het zelf meebepalen van de regels betekent dat de kinderen zich er zelf ook aan moeten houden.

Algemeen

- Deuren sluiten we zachtjes.
- Aan tafel zijn we eerbiedig als er gebeden wordt.
- We zeggen "stop hou op" als we iets niet leuk vinden wat een ander doet.
- Aan tafel luisteren we naar elkaar.
- We vragen aan de pedagogisch medewerker wanneer we van tafel mogen.
- We gebruiken geen "vieze" woorden.
- Er wordt niet gescholden, geplaagd of gepest.
- We gillen/schreeuwen niet in de ruimtes.
- Doe niet bij een ander wat je zelf ook niet fijn vindt.

Groepsruimte

- We rennen niet op de groep/gang.
- Speelgoed/verkleedkleden ruimen we op na gebruik.
- We spelen niet met de bal in de leefruimte.
- We vragen aan de pedagogisch medewerker of de tv, muziek aan mag.
- We gooien niet met voorwerpen.

Keuken

- We komen niet zonder toestemming in de koelkast en voorraadkasten.
- We gebruiken geen elektrische apparaten zonder toestemming van een pedagogisch medewerker.
- Afwassen/afdrogen gebruiken doen we alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.
- De warmwaterkraan gebruiken we alleen onder toezicht van de pedagogisch medewerker.
- Bij geen of weinig ervaring met snijden wordt je geleerd hoe je moet snijden.
- We spelen niet met messen aan tafel tijdens het eten.

Buiten spelen

- We spelen alleen met toestemming van de pedagogisch medewerker buiten. Kinderen mogen alleen buitenspelen als de ouder daarvoor heeft getekend.
- We gaan alleen buiten het hek als we daar toestemming voor hebben en begeleid worden door de pedagogisch medewerker.
- We zijn voorzichtig met speelmaterialen.
- We klimmen niet op het hekwerk.
- Bij druk spel spreken we een alternatieve plek af om de rust te waarborgen voor andere kinderen.
- We ruimen alles netjes op na het spelen in de daarvoor bestemde bakken.
- Kinderen met toestemming van de ouders mogen alleen buitenspelen. (Zie bijlage 2 toestemmingsformulier)

Garderobe

- Bij binnenkomst hangen we de jassen en schooltassen aan de kapstok.
- Speelgoed zoals rolschaatsen ruimen we na gebruik netjes op, zodat niemand erover kan struikelen.

Toiletten

- Geen speelgoed meenemen naar de toiletten.

4.10 Vervoersregeling BSO

De kinderen die op de BSO aanwezig zijn komen vanuit de naastgelegen basisschool. Groep 6 en 7 zitten op de oude locatie van de school. Dit is op ongeveer 5 minuten rijden en 15 minuten lopen. Deze kinderen worden door een pedagogisch medewerker om 14.00 uur opgehaald. Zij lopen dan richting de nieuwe locatie en komen om 14.15 uur aan op school. Wij hanteren hierbij het protocol 'kinderen halen van de nevenvestiging'.

Mochten de kinderen incidenteel met de auto gehaald worden zijn er de nodige maatregelen getroffen. Voor deze vorm van vervoer is er een inzittenden verzekering afgesloten. De auto die gebruikt wordt voor het vervoer van kinderen is adequaat ingericht voor het veilig vervoeren van de kinderen, afhankelijk van de leeftijdsgroep. Het gaat om eisen voor de inrichting van de auto zoals beschreven in de Wet personenvervoer en de Wegenverkeerswet. De medewerkers die chauffeurswerk verrichten, krijgen instructies over het veilig vervoer van de kinderen.

Beschreven onderwerpen zijn:

- Het ophaalschema (namen van scholen, schooltijden en adres)
- Veilig instappen
- Veilig in de stoelen plaatsen van de kinderen
- Gebruik van de veiligheidsgordels
- Veilig uitstappen
- Procedure wanneer kinderen niet aanwezig zijn

4.11 Activiteiten

Kinderen die naar de buitenschoolse opvang komen, zijn bij ons in hun 'vrije tijd'. Ook hier geldt dat wij dit respecteren. We willen ze zoveel mogelijk helpen om deze tijd gezellig en naar hun eigen wensen en voorkeuren door te brengen.

In principe is er bij de BSO voor 'ieders-wat-wils'; Er zijn gezelschapspelletjes, teken- en knutselmateriaal, zitzakken, een buitenspeelplaats, een televisie, muziekinstrument, leeshoek. De kinderen laten wij zoveel mogelijk vrij om te spelen wat zij willen. Zij 'moeten' al zoveel de hele dag op school. Er worden wel wat afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over het televisie kijken. Sommige kinderen zouden het liefst niets anders doen. Dat past niet binnen onze BSO, omdat de kinderen dan wel erg beperkt of solistisch bezig zijn. We proberen juist die kinderen enthousiast te maken voor andere activiteiten. Hierover wordt indien nodig met de ouder(s)/verzorger(s) overlegd. We werken met thema's en stimuleren de kinderen mee te doen aan de daarbij passende activiteiten.

Binnen BSO Rembrandt leggen wij de nadruk op kunst. Veel activiteiten hebben een kunstzinnig karakter. Ook vinden wij bewegen erg belangrijk en daardoor zijn er veel sport en spelactiviteiten in de planning opgenomen.

4.12 Buitenspelen

To Be Kind Rembrandt beschikt over een omheind speelterrein waar de kinderen buiten kunnen spelen, dit betreft het kleine speelterrein. Het grote schoolplein is ook toegankelijk voor de kinderen uit de buurt en is niet afgesloten. Het buitenspelen vindt plaats onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Kinderen mogen alleen buitenspelen op het plein als ouders hiervoor een toestemmingsformulier hebben ingevuld en getekend.

4.13 Uitstapjes 4 tot 13-jarigen

Er worden, voornamelijk tijdens schoolvakanties, uitstapjes georganiseerd voor de kinderen. Het uitstapje kan in het teken staan van het thema van dat moment of om de kinderen wat variatie aan te bieden in het dagprogramma (er valt bijvoorbeeld te denken aan een uitstapje naar een speeltuinvereniging).

Aan de ouder(s)/verzorger(s) wordt van tevoren medegedeeld waar en wanneer het uitstapje zal plaatsvinden. Op de overeenkomst die ouders invullen voor de aanmelding van hun kind, kunnen de ouders aangeven of ze mee mogen met een uitstapje. Als dit niet het geval is worden de ouders geïnformeerd. Eventueel wordt er een kleine bijdrage gevraagd. De begeleiding is verdeeld met 1 volwassene op 5 kinderen, met een minimum van twee volwassenen. Vervoer wordt verzorgd door To Be Kind.

Bijlage 1 Dagschema BSO middag en vakantiedag

Dagindeling buitenschoolse opvang

Indeling van een BSO-middag

13.30 uur: *BSO voorbereiden:*

Kijken of er genoeg fruit, drinken, beleg, crackers/rijstwafels en soepstengels in de (koel) kast aanwezig is. Anders even pakken.

Alvast voorbeeld maken voor knutselactiviteit, en materiaal klaarleggen (als je gaat knutselen).

Thema doorlezen. Wat ga je die dag doen? En welke Bijbelgedeelte hoort erbij.

14.15 uur: Kinderen ophalen uit de klassen, kinderen hebben vrij spel.

15.00 uur: Fruit eten en drinken met de kinderen. Je kunt het soms afwisselen door in plaats van fruit crackers/rijstwafels met de kinderen te eten.

15.15 uur: Start activiteit. Dit kan gaan om een knutselactiviteit, buiten spelen en vrij spelen in het lokaal. Bij vrij spelen goede afspraken maken wie met wat wil spelen. Let erop dat een kind zich niet verveelt.

16.15 uur: Kinderen speelgoed laten opruimen en naar de wc laten gaan en handen wassen voor het eten. De pedagogisch medewerker zet het eten en drinken klaar.

16.30 uur: Alle kinderen aan tafel laten zitten. We eten en drinken nog iets. Tijdens het eten leest de pedagogisch medewerker een leuk boekje voor om rust te creëren aan tafel. Een andere pedagogisch medewerker maakt schoon, zoals de afwas, opruimen e.d. (zie opruimlijst).

17.30 uur: De kinderen die nog aanwezig zijn doen een activiteit voor zichzelf.

18.00 uur: De kinderen die langer blijven als 18.00 uur mogen een filmpje kijken of een spelletje/ kleine activiteit kiezen.

Indeling van een vakantiedag

07.00 uur: Kinderen met vervroegde opvang komen binnen. Zij mogen een kleine activiteit uitkiezen.

07.30 uur: Kinderen komen binnen. Een pedagogisch medewerker kijken of alle etenswaren die je die dag nodig hebt in het lokaal hebt liggen: genoeg s/smeerkaas, boter, melk, soepstengels, crackers en avondmaaltijden.

Brood uit de vriezer halen.

Leg ook alvast het materiaal klaar die je nodig hebt voor een eventuele knutselactiviteit en hang de picto's voor de dagindeling alvast op de keukenkastjes.

09.10 uur: Laat kinderen naar de wc gaan en hun handen wassen voor het fruitmoment.

09.15 uur: Bijbellezen, zingen, bidden.

09.25 uur: Fruit eten en drinken.

09.50 uur: Kinderen vrij laten spelen. In de tussentijd afwas doen en tafel/bank afnemen.

Als er een uitje gepland staat gaan we verzamelen en met de auto weg.

10:00 uur: Met kinderen naar buiten gaan als het droog is. Wanneer het regent, met kinderen een groeps- of tafelactiviteit doen. Houd hierbij het thema van de maand in je hoofd.

11.15 uur: Als kinderen van buiten komen, hen naar binnen laten gaan. Naar de wc en handen laten wassen. Als kinderen hebben gespeeld of een knutselactiviteit hebben gedaan, de rommel op laten ruimen, naar de wc laten gaan, handen laten wassen en ook aan tafel laten zitten.

11.30 uur: Bidden en met de kinderen boterhammen eten. Eerste boterham met iets hartigs. Dan beker melk leegdrinken, of thee of water als ze geen melk lusten. Tweede boterham met iets zoets, en derde boterham ook weer met iets hartigs. Soms hebben we een extraatje. (Bijvoorbeeld tosti of knakworstjes)

12.30 uur: Kinderen mogen danken en vrij spelen. In de tussentijd de afwas doen en tafel/banken afnemen.

13.15 uur: Met kinderen activiteit doen. Als ze nog geen knutselactiviteit gedaan hebben, kan dat ook nu. Anders groepsspelletjes zoals: zakdoekje leggen; tik-tik-wie ben ik; elkaar na laten doen; moordenaartje spelen; materialen onder theedoek, dan steeds iets wegpakken en kinderen laten raden wat er weg is.

Op de vakantieplanning staan de activiteiten voor de dag.

14.30 uur: Zie planning van de vakantie (evt. ook nog even naar buiten)

14.45 uur: Kinderen laten opruimen. Dan naar wc laten gaan, handen laten wassen, en aan tafel gaan zitten.

15.00 uur: Cracker o.i.d. eten en water drinken. Ondertussen gesprekje met de kinderen over het thema of wat voor leuk's ze hebben meegemaakt.

- 15.30 uur: De kinderen even vrij laten spelen, zodat de pedagogisch medewerker de tafel kan schoonmaken, de afwas kan doen en de kruimels op kan vegen.
- 16.30 uur: Opruimen en aan tafel.
- 16.45 uur: Alle kinderen aan tafel laten zitten. We eten en drinken nog iets. Tijdens het eten leest de pedagogisch medewerker een leuk boekje voor om rust te creëren aan tafel. Een andere pedagogisch medewerker maakt schoon, zoals de afwas, opruimen e.d. (zie opruimlijst).
- Een pedagogisch medewerker maakt schoon, zoals de afwas, opruimen e.d. (zie opruimlijst).
- 17.30 uur: Als de kinderen worden opgehaald krijgen ze een soepstengel mee naar huis.
- 18.00 uur: De kinderen die langer blijven als 18.00 uur mogen een filmpje kijken of een spelletje/ kleine activiteit kiezen.

Bijlage 2 Toestemmingsformulier alleen buitenspelen

Wij willen u vragen om onderstaand formulier aandachtig te lezen.

Wanneer u ergens toestemming voor geeft, betekent dit dat u hiervoor ook de verantwoording neemt.

Toestemmingsbriefje van:..... datum:.....

Mijn kind mag zelfstandig (zonder toezicht) van de BSO naar .....

(sportclub) gaan. Vertrektijd van de BSO..... uur. Uw kind wordt niet gebracht door een PM-er.

Mijn kind mag zelfstandig (zonder toezicht) van de BSO naar huis.

U spreekt met de pm'er een tijd af

Nadat er gebeld is, mag mijn kind naar huis komen.

Mijn kind mag na schooltijd bij een vriendje spelen. Uw kind wordt niet gebracht of gehaald door de PM'er

Mijn kind moet dan om.....weer terug zijn op de BSO.

ik haal mijn kind zelf op bij dit vriendje.

Eventuele opmerkingen:

Handtekening ouders/verzorgers:

Bijlage 3 Toestemmingsformulier voor het (tijdelijk) verlaten van de stamgroep/basisgroep

In de wet- en regelgeving staat vermeld dat een kind in de dagopvang in één vaste groep kinderen geplaatst wordt. Voor de dagopvang wordt deze groep kinderen een 'stamgroep' genoemd, voor de BSO is dit de 'basisgroep'. De wet biedt ruimte om tijdelijk af te wijken van deze regel. Met schriftelijke toestemming van de ouders kan (extra) opvang tijdelijk in een andere groep dan de stamgroep van het kind plaatsvinden.

Uw kind kan incidenteel een dag(deel) of voor een bepaalde periode op een tweede stam/basisgroep geplaatst worden¹:

- Op uw verzoek, bijv. omdat er geen plek is op verschillende dagen in dezelfde groep.
- Indien voor een aangevraagde ruildag geen plaats is op de vaste stam-/basisgroep van uw kind.
- Indien voor een aangevraagde extra opvangdag geen plaats is op de vaste stam-/basisgroep van uw kind.

Hierbij geef ik ..... toestemming dat mijn zoon/dochter ..... incidenteel wordt opgevangen op een andere groep dan zijn/haar eigen groep op de volgende datum of de volgende periode:

Datum

Handtekening ouder/verzorger

Tevens geef ik wel/geen toestemming voor het verlaten van de stam/basisgroep bij een uitje (zoals bijvoorbeeld het bezoeken van een speeltuin of kinderboerderij of bij een vakantie activiteit).

Hierbij geef ik toestemming dat mijn zoon/dochter mee mag met uitstapjes

Datum

Handtekening ouder/verzorger

¹ Aankruisen wat van toepassing is

Bijlage 4 Voorbeeld van een thema uitwerking op de peutergroep

Thema: Knuffels	Activiteit	Groep	Wat heb je nodig?	Observatiedoel
Week 1	<p>Introductie: knuffels</p> <p>Hoek: Slaap lekker puk</p> <p>Voorlezen1: Waar is knuf?</p>	<p>In de kring</p> <p>Begeleid spelen</p> <p>Kring/kleine groep</p>	<p>Knuffels(eventueel kinderen eigen knuffel meenemen)</p> <p>Puk met klein knuffeltje</p> <p>Puk met bedje</p> <p>Voorleesboekje</p> <p>Tandenborstel voor puk</p> <p>Knieboek C waar is knuf?</p> <p>Kijkboek</p>	<p>Spraak/taal ontwikkeling</p> <p>Cognitieve ontwikkeling(bedtijd)</p> <p>Kleine motoriek (puk aan en uitkleden)</p> <p>Spelontwikkeling</p> <p>ontluikende geletterdheid</p> <p>Cognitieve ontwikkeling</p>
Week 2	<p>Expressie: Knuffeltje hier knuffeltje daar</p> <p>Ontdekken: Snoezelen</p>	<p>Kring kleine groep</p> <p>Begeleid spelen</p>	<p>Knuffels</p> <p>Materialen die zacht aanvoelen</p> <p>Materialen die hard aanvoelen</p>	<p>Ontluikende gecijferdheid</p> <p>Spraak/taal ontwikkeling</p> <p>Cognitieve ontwikkeling</p> <p>Kleine motoriek</p>
Week 3	<p>Knutselen: Een zachte knuffel</p> <p>Spel: opstaan puk!</p>	<p>Kleine groep/ aan tafel</p> <p>Begeleid spelen kleine groep</p>	<p>Kopieerblad knutselbeer(uit handleiding)</p> <p>Stukjes stof, stukjes wol, watjes</p> <p>Zaklamp/ puk in bedje</p>	<p>Cognitieve ontwikkeling</p> <p>Omgaan met zichzelf</p> <p>Spraak/taal ontwikkeling</p> <p>Spelontwikkeling</p>
Week 4	<p>Bewegen: Knuffeldans</p> <p>Verzorging: puk is ondeugend</p>	<p>Grote groep</p> <p>Kleine groep</p>	<p>Puk</p> <p>Muziek</p> <p>Iedereen eigen knuffel</p>	<p>Grote motoriek</p> <p>Omgaan met zichzelf</p> <p>Cognitieve ontwikkeling</p>

	Voorlezen 2: Waar is knuf?	Kleine groep	Puk Knieboek C Voorwerpen uit het verhaal	Spraak/taal ontwikkeling Spelontwikkeling
Week 5	Zijn we weer vriendjes?	Kleine groep	Puk knuffel	Omgaan met anderen

Woordenlijst Knuffels

week 1

het bed	ik ben..	dan	slaap lekker
bij	de knuffel	eerst	slapen
de deken	de poot	gapen	ssst!
dicht	de staart	moe	vergeten
heten	weltherusten	de pyjama	zachtjes

week 2

de aai	het kusje	aanraken	de muziek
aaien	lief	het dekbed	niet
het haar	de nek	fijn	de spullen
hoeveel	het versje	hard(stof)	wel
knuffelen	de wang	het kussen	zacht(stof)

week 3

de beer	de kop	donker	snurken
de buik	de nagel	goedemorgen	zich uitrekken
glad	ruw	in slaap vallen	wakker
de hand	voelen	licht	de wekker
hoe	zacht	opstaan	de zaklamp

week 4

bewegen	rondraaien	de buik	kietelen
de dans	rustig	de deksel	kwijt
dansen	schoppen	echt	moeilijk
heen en weer	snel	het grapje	onderin
de kant	wiegen	kiekeboe!	Zuchten

week 5

boos	slaan	afscheid nemen	de slingers
een hand geven	sorry	het allerleukst	tot ziens!
de klap	de stoel	dag!	weggaan
de ruzie	stout	jammer	zingen
samen	vriendjes zijn	het liedje	zwaaien

Voorlezen Waar is Knuf?

achter	de knuffel	voelen	zoeken
hard(stof	onder	waar	
in	vinden	zacht(stof)	